

Tienen, HS-post

Programma van Maatregelen

Auteur:

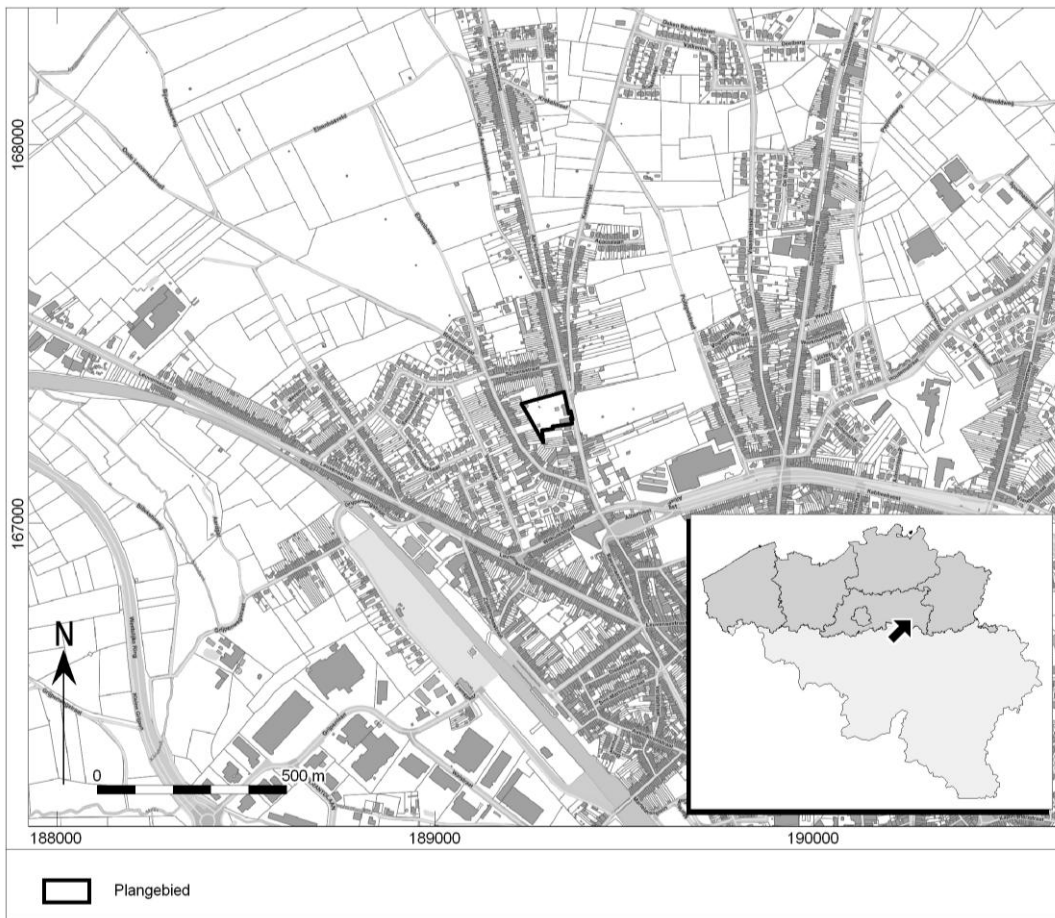
Dominick Van den Notelaer

Autorisatie:

Peter Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072)

1 Inleiding

Het Vlaams Erfgoed Centrum heeft in 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Tienen, HS-post.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

2 Gemotiveerd advies

2.1 Volledigheid van het onderzoek

Het plangebied bevindt zich volledig in een pakket van eolische afzettingen (zand tot silt) van het weichseliaan (laat-pleistocene), mogelijk vroeg-holoceen silt en/of hellingsafzettingen van het quartair. Deze dekzandgronden zijn vaak vrij droog, hetgeen ze in het verleden tot geschikte locaties voor nederzettingen maakte. Welke ondergrond het plangebied betref valt niet te achterhalen omdat deze zich in een bebouwde zone bevindt. Op het digitaal hoogtemodel valt af te lezen dat het plangebied licht naar het zuiden toe afhelt. Het terrein toont lichte oneffenheden, hetgeen suggereert dat het gebied niet machinaal is afgevlakt.

Zoals de nabijheid van de archeologische zone Tienen doet vermoeden, zijn er tal van archeologische vondsten nabij het plangebied. Het te ontwikkelen terrein bevindt zich buiten de stadsomwalling, maar ligt wel in de omgeving van de Romeinse vicus. Het gros van de vondsten in de buurt van het plangebied dateren dan ook van de Romeinse periode, de volle en late middeleeuwen en de nieuwe tijd. Tevens is er ook melding gemaakt van een archeologische context uit de bronstijd en de vroege middeleeuwen. Het plangebied heeft echter de grootste trefkans op Romeinse relictten.

Het vroegst geraadpleegde kaartmateriaal dateert uit het derde kwart van de zestiende eeuw. Hierop valt te zien dat de Aarschotsesteenweg reeds in deze periode aanwezig was. Verder is het plangebied onbebouwd en doet het mogelijk dienst als akerveld. Deze situatie is nog steeds ongewijzigd terug te vinden op een

kaart die dateert uit 1908 – 1926. De verwachting aan archeologisch relevante sporen uit de nieuwe tijd is bijgevolg nihil.

De te ontwikkelen terreinen bevinden zich in een gebied dat een potentieel heeft aan archeologische resten. Deze verwachting spitst zich voornamelijk toe op vondsten uit de Romeinse periode maar wordt hierdoor niet beperkt. Het gebied waarop deze binnen het plangebied kunnen verwacht worden is echter klein. Dit is te wijten aan het feit dat de ingrepen in de bodem binnen het plangebied beperkt zijn en dat de ingrepen op een strook bestrating na zullen gebeuren in een reeds verstoorde ondergrond. Daarom wordt er op deze locatie geen verder onderzoek geadviseerd.

2.2 De aanwezigheid van en archeologische site

Er is een waarschijnlijkheid dat er in de buurt van het plangebied archeologische restanten te vinden zijn. De hoogste trefkans is op Romeinse vondsten. Ook vroegere of latere periodes kunnen echter aanwezig zijn binnen het plangebied. Dit is uitgezonderd de nieuwe tijd, aangezien het historische kaartmateriaal aantoont dat het plangebied toen in gebruik was als akkerland. Aangezien vermoed wordt dat de bewoning zich in de huidige stadskern situeerde, is ook de verwachting voor middeleeuwse contexten klein, hoewel deze op basis van het bureauonderzoek niet uitgesloten kan worden.

2.3 De waardering van de archeologische site

Gezien de nabijheid van de vicus van Tienen is de trefkans in de omgeving het hoogst voor Romeinse contexten. Aangezien enkel de westelijke en zuidwestelijke uithoeken van deze vicus zijn opgegraven, kunnen we nog veel bijleren over deze site. Hoewel er minder indicaties zijn dat deze aanwezig zullen zijn, is er ook een mogelijkheid dat er andere periodes aanwezig zullen zijn. Ook over deze andere periodes is nog weinig geweten.

2.4 De impactbepaling

In het plangebied wordt de installatie van een nieuwe transformator 150kV/70kV gepland. Hierbij horend is de installatie van een 150kV hoogspanningsveld met isolatoren, een spannings-meet-transformator, aardingssschreiders en overspanningsafgeleiders. De transformator zal de ondergrond tot 250cm-mv verstoren, terwijl de andere ingrepen de grond tot ca. 185cm-mv zullen roeren. Deze ingrepen zullen plaatsvinden in reeds verstoorde grond.

Er zal ook een lichte transformatie van het bestaande hoogspanningsveld 150-206 plaatsvinden. De bestaande stroom-meet-transformatoren zullen verplaatst worden waarna er nog enkele extra stroom-meet-transformatoren zullen toegevoegd worden. Deze werken zullen een bodemverstoring tot 150cm-mv veroorzaken. Ook aan hoogspanningsveld 70-210 zullen er kleine veranderingen gebeuren. Hier zullen de bestaande lijnschreiders vervangen worden door aardingssschreiders. Deze ingreep zal geen bodemverstoring met zich meebrengen.

De bestaande olie-opvangcisterne zal worden verwijderd en vervangen door een nieuwe cisterne. Dit zal gepaard gaan met het inkuipen van de bestaande 70kV transformatoren. Deze staan nog niet op het huidige plan vermeld. De nieuwe oliekuip zal een omvang hebben van 1,5 x 3 x 2m en zal de grond niet verder verstoren dan de 150cm-mv diepe verstoring die veroorzaakt is door de huidige kuip.

Er zullen tussen de verschillende velden ondergrondse 150kV en 70kV kabeltracés worden voorzien. Deze zullen een verstoring tot 150cm-mv.

Ook zal er extra verharde weg worden aangelegd die voorzien is op zwaar vervoer. De aanleg van de bestrating zal de ondergrond tot ca. 50 cm –mv verstoren.

De ingrepen betreffen dus zowel ingrepen die de bodem niet zullen verstoren, de bodem alleen in reeds verstoorde gebied zullen verstoren, als ingrepen die de onverstoorde bodem zullen verstoren. Dit laatste zal echter slecht een klein deel van de werken omvatten.

2.5 De bepaling van maatregelen

De geplande werken zullen de grond slechts beperkt roeren. Bovendien zal een groot deel van de ingrepen in de bodem plaatsvinden in grond die reeds verstoord is. Er zijn nog veel lacunes in onze kennis over het verleden van de vicus van Tienen. Ook over de periodes voor en na de Romeinse periode is er nog veel bij te leren. Doordat de ingrepen slechts een klein oppervlak aan ongeroerde bodem zullen aantasten, is er slechts een klein deel van het eventuele archeologische bodemarchief bedreigd. Bijgevolg kan een verder onderzoek naar het bedreigde nog steeds intacte deel van de bodem slechts weinig kenniswinst opleveren. Bijgevolg kan het plangebied vrijgegeven worden.